

תלמוד בבלי מסכת נדרים דף נג עמוד א

מתני'. הנודר מן התמרים - מותר בדבש תמרים, מסתנויות - מותר בחומץ סתנויות; רבי יהודה בן בתירא אומר: כל ששם תולדתו קרויה עליו ונודר הימנו - אסור ביוצא הימנו, וחכמים מתירים.

גמ'. חכמים היינו ת"ק! איכא בינייהו הדא דתניא, כלל זה אר"ש בן אלעזר: כל שדרכו לאכול ודרך היוצא ממנו לאכול, כגון תמרים ודבש תמרים, נדר בו - אסור ביוצא ממנו, נודר מיוצא ממנו - אסור בו; כל שאין דרכו לאכול ודרך היוצא ממנו לאכול, נודר בו - אין אסור אלא ביוצא ממנו, שלא נתכוון זה אלא ליוצא ממנו.

רש"י (ד"ה כל שאין דרכו לאכול)	תנא קמא	כל שדרכו לאכול ודרך היוצא ממנו לאכול	כל שאין דרכו לאכול היוצא ממנו לאכול
הרא"ש (ד"ה כל שאין דרכו לאכול)	ר' יהודה בין בתירא	אסור בו אבל מותר ביוצא ממנו	אסור בו אבל מותר ביוצא ממנו
	חכמים	אסור בו וביוצא בו (אסור בשניהם)	אסור בו וביוצא בו (אסור בשניהם)
	והר"ן (ד"ה חכמים היינו ת"ק)	כר' שמעון בן אלעזר	אסור בו וביוצא בו (אסור בשניהם)
תוספות (ד"ה נדר בו)	תנא קמא	אסור בו אבל מותר ביוצא ממנו	אסור בו אבל מותר ביוצא ממנו
	ר' יהודה בין בתירא	אסור בו וביוצא בו (אסור בשניהם)	אסור בו וביוצא בו (אסור בשניהם)
	חכמים לאו לגמרי כר' שמעון בן אלעזר סבירא להו	אסור בו אבל מותר ביוצא ממנו	אין אסור אלא ביוצא ממנו
י"מ בתוספות (ד"ה נדר בו)	תנא קמא	אסור בו אבל מותר ביוצא ממנו	אסור בו וביוצא בו (אסור בשניהם)
	ר' יהודה בין בתירא	אסור בו וביוצא בו (אסור בשניהם)	אסור בו וביוצא בו (אסור בשניהם)
	חכמים לאו לגמרי כר' שמעון בן אלעזר סבירא להו	אסור בו אבל מותר ביוצא ממנו	אין אסור אלא ביוצא ממנו

רש"י מסכת נדרים דף נג עמוד א

כל שאין דרכו לאכול - כגון סתנויות דדרך היוצא ממנו לאכול והן עצמן אין דרכן לאכול, תנא קמא דמתניתין דאמר מותר בחומץ סתנויות לית ליה דרבי שמעון בן אלעזר אלא קסבר נדר בו אין אסור אלא בו אף על גב שאין דרכו לאכול וחכמים תנא בתרא אית להו דרבי שמעון בן אלעזר ודקתני וחכמים מתירים בו בגופו אבל ביוצא ממנו לא דאין אסור אלא ביוצא ממנו והיינו כר' שמעון בן אלעזר דאמר לא נתכוון זה כו' ורבי יהודה בן בתירא היה אסור בו וביוצא הימנו.

פירוש הרא"ש מסכת נדרים דף נג עמוד ב

גמ' כל שאין דרכו לאכול ודרך היוצא ממנו לאכול. כגון סתנויות ת"ק פליג אדר"ש בין בדבש תמרים בין בחומץ סתנויות דרבנן שרו תרוייהו ואסרי סתנויות גופייהו ור"ש אסור בדבש תמרים ובחומץ סתנויות ומתיר הסתנויות ורבנן בתראי קיימי אהא דקאמר ת"ק מן הסתנויות מותר בחומץ סתנויות הא בסתנויות גופייהו אסור וחכמים מתירים סתנויות גופייהו:

הר"ן מסכת נדרים דף נג עמוד א

חכמים היינו ת"ק... וה"פ דבהא פליגי ת"ק פליג אדרשב"א בתרווייהו דסבירא ליה לתנא קמא דבין דרכו לאכול בין אין דרכו לאכול אסור בו ולא ביוצא ממנו ורשב"א סבירא ליה דבשדרכו [לאכול] ודרך היוצא ממנו לאכול אסור בשניהם ובשאיין דרכו לאכול ודרך היוצא ממנו לאכול אסור ביוצא ממנו ולא בו ובהא מפיק ליה לת"ק לגמרי ור' יהודה בן בתירא סבר לה כר"ש בדרכו [לאכול] ודרך היוצא ממנו לאכול דאסור בשניהם ופליג עליה בשאיין דרכו לאכול ודרך היוצא ממנו לאכול דרבי יהודה בן בתירא לא שני ליה ומיתסר נמי בתרווייהו ולרשב"א שני ליה ולא מיתסר אלא ביוצא ממנו ורבנן בתראי דמתני' היינו ר' שמעון בן אלעזר ושירותא דידהו קאי אין דרכו לאכול דשרי הוא גופיה ומשמע לי דמשום הכי משמע ממלתיהו דאהאי גוונא מדקתני סתמא וחכמים מתירים דמשמע דאתרוייהו פליגי ובמאי [דשוון] ת"ק ור' יהודה לאיסורא שרו אינהו ומש"ה פשיטא דאסתנויות קאי דאיכא טעמא להיתרא דמשום שאין דרכו לאכול איכא למימר דלא נתכוון אלא ליוצא מהן דאתמרים דשוו נמי תרווייהו לאיסורא ליכא למימר דשרו רבנן בתראי מן התמרים דלישרי בתמרים גופייהו ליכא טעמא להיתרא, ולענין הלכה קיימא לן כת"ק דבין בתמרים בין בסתנויות אינו אסור אלא בהן אבל לא בדבש וחומץ שלהן.

תוספות מסכת נדרים דף נג עמוד א

נדר בו אינו אסור אלא ביוצא ממנו - ת"ק לית ליה דרבי שמעון וחכמים אית ליה דרבי שמעון [ולאו לגמרי כר"ש סבירא להו] דודאי בדבש תמרים לא סברי כוותיה אלא בינא דסתנויות וה"ק וחכמים מתירין בתמרים לאכול בדבש אבל בסתנויות לא שרינן בחומץ וקשה דהוה להו למיתני וחכמים אוסרין בסתנויות והר"ם פי' לפי מה שפירש דסתנויות אין דרכן ליאכל אלא היוצא מהם יש לפרש ת"ק ורבי יהודה בן בתירא לית להו דר"ש בן אלעזר דאסרו בסתנויות גופייהו ולא אסרי אלא ביוצא מהם וי"מ איכא בינייהו דת"ק נקט מן התמרים מותר בדבש משמע דדוקא בתמרים וסתנויות שהם ראויין אסור בהם ומותר ביוצא מהם הא נדר מדברים שאינם ראויים לאכול אסור בין בהם בין ביוצא מהם.